

Akademický rok 2019/2020

Bakalářská práce – posudek vedoucí

Jméno a příjmení studenta: Hana Matyášová

Název práce: *Společenství*

Slovní hodnocení:

Hana Matyášová zahájila studium v Ateliéru environmentu v roce 2016, předtím absolvovala dva roky v ateliéru Grafika a jiné médiá, na VŠVU v Bratislavě. Zpočátku se zdálo, že její práce závisí na mediu tradiční grafiky. Nebylo úplně zřejmé, v čem pro ni bude působení v intermedieálně zaměřeném ateliéru přínosné. Brzy však našla nové polohy vyjádření. Už její videem zaznamenávané akce, při nichž se učila mluvit nahlas (2017), prokázaly její schopnost citlivým způsobem pracovat s osobními zónami. Je jí blízká forma spolupráce, vytváření situací generujících určitá společenství. Pro své umělecké výzkumy navíc hledá neotřelé formy prezentace s nezúčastněným publikem. To většinou není při jejím způsobu práce snadné.

V roce 2018 pro sebe objevila bakteriální kulturu *Acetobacter xylinum*, známou jako kombucha. S ní zpočátku ne úplně jednoznačně pracovala. Soustředila se jak na rukodělné zpracování papíru z vysušené bakterie, tak na interakci s tímto organismem. Rozvíjením projektu i v návaznosti na obecnější trend prohlubujícího se zájmu o práva mimolidského života se ve své práci pokusila vytvořit lidská společenství na základě zkušenosti ze soužití s touto bakterií. S nimi pak podnikla několik akcí, jejichž vyústěním byla situace, v níž došlo ke skupinovému psaní sci-fi povídek.

Ne náhodou si Hanka vybrala osobnosti své generace, s nimiž sdílí příbuznou (ne odbornou) zkušenost s žánrem sci-fi, ale i s oblastmi esoterie, ekologie apod. Když jsme se zhruba před deseti lety bavili s Marianem Pallou o jeho čajových kresbách z 80. let 20. století, zdůrazňoval, že tehdy pití čaje nebylo tak zprofanované jako nyní. Patřilo spíše k alternativnímu způsobu života, k opozici vůči establishmentu. Od devadesátých let se stalo pití čaje, možná podobně jako nápoje z kombuchy, součástí kultu péče o osobní zdraví, duchovní růst a s nimi souvisejícího byznysu. V jedné z Hančiných povídek postava říká, že „*před Dnem temné vody pěstovala doma ve skleničce velmi podobnou bakterii. A možná to je právě ona, kdo to vše zavinil, když vylévala zbytky kyselého nálevu do odpadu*“. Jako kdyby zprostředkovala pohled a postoje dnešních dvacátníků, intenzivně čelících krizím dosavadních hodnot. Hančina práce se také zcela náhodně prořála se zkušeností karantény navázané na Covid-19.

Potud si myslím, že je práce skvělou ukázkou přístupu nejmladší generace k umění i ke světu. Zmíním ale i osobní pochybnost, kterou ve vztahu k práci mám. Týká se zacházení s laickou komunitou, která se na

projektu podílela, a také vztahu zúčastněného a nezúčastněného publika. Psaní je v naší kultuře jedním z nejběžnějších způsobů vyjádření, a proto se zdá volba psaní povídky možná nejpřirozenější. Napsat sci-fi povídku, která by čtenáře, případně posluchače skutečně vtáhla do děje, ale jednoduché není. Váhám, jestli výsledné povídky dostatečně vypovídají o procesu vzniku, zda nebude časopis v kontextu umění působit pouze jako odložený fragment brakové literatury. Nejsem si také jistá, jestli audio povídka namluvená jedním z participantů se vši vážností a s nasazením nevyzní trapně.

I přes tuto pochybnost důvěřuji Hančině přístupu k umění. Její tvorba je pro mě v mnoha ohledech výjimečná a inspirativní. Z těchto důvodů, ale také vzhledem k předložené práci ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení A.

Otázky k rozpravě: Kdybys teď stála na začátku celého procesu, udělala bys něco jinak?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracovala:

Doc. MgA. Barbora Klímová, Art.D.

Datum: 12. 8. 2020

(Podpis vedoucí)